

Zasedání Zastupitelstva Ústeckého kraje

Dne:

11. 12. 2013

Bod programu:

8.

Věc:

Zpráva ředitele o činnosti Krajského úřadu Ústeckého kraje

Důvod předložení:

Pravidelný bod

Nárok na rozpočet Ústeckého kraje:

bez nároku na rozpočet

Zpracoval:

Ing. Josef Svoboda ,
odbor regionálního rozvoje

Předkládá:

Ing. Milan Zemaník,
ředitel Krajského úřadu Ústeckého kraje

Konzultováno:

Projednáno v Radě Ústeckého kraje:

usnesení číslo:

dne:

hlasování:

pro

proti

zdržel se

Předáno OOKÚ:

27. 11. 2013

Expedováno:

Přílohy:

Návrh na usnesení:

Zastupitelstvo Ústeckého kraje po projednání

bere na vědomí

zprávu ředitele Ing. Milana Zemaníka o činnosti Krajského úřadu ÚK

Důvodová zpráva:

Informace o přípravě programového období fondů Evropské unie na roky 2014 – 2020

Rokem 2014 vstoupí Česká republika a s ní i Ústecký kraj do dalšího programového období EU, které v případě schválení Evropským parlamentem dává v průběhu let 2014-2020 možnost čerpání finančních prostředků ve výši cca 20,5 mld. EUR. Jedná se o částku prozatím dohodnutou, rozpočet Evropské unie ještě není definitivně schválen.

Zásadním „zastřešujícím“ dokumentem pro programové období 2014-2020 bude Dohoda o partnerství, která bude plnit obdobnou roli, jakou v programovém období 2007-2013 plní Národní

strategický retenční rámec. Dohoda o partnerství bude tedy definovat základní věcný a finanční rámec pro využívání fondů EU v České republice.

První návrh Dohody o partnerství byl zaslán Evropské komisi v červenci 2013. Připomínky zaslala Evropské komise dne 11. října 2013.

Hlavní připomínky Evropské komise

- zaměření na koncentraci a prioritizaci, tj. zúžení aktivit podporovaných z ESI fondů,
- provázání analýzy rozvojových potřeb se Specifickými doporučeními Rady,
- zajištění synergií mezi programy,
- doplnění koordinačních mechanismů mezi jednotlivými fondy,
- širší reflexe zkušeností z programového období 2007–2013 a výsledků provedených evaluací,
- hlubší rozpracování územní dimenze a integrovaných přístupů,
- rozdílný názor EK na výsledek hodnocení některých předběžných podmínek ze strany ČR,
- zdůvodnění pro navrhovaný transfer prostředků mezi regiony,
- rozsah Dohody o partnerství – EK apeluje na její zkrácení.

Ovšem ani Evropská komise ještě nemá schválena všechna potřebná nařízení k provádění Kohezní politiky EU v období 2014 – 2020.

Nový termín postoupení Dohody o partnerství a všech programů vládě ČR je 31. března 2014.

Programy spolufinancované z Evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen ESI fondů) v programovém období 2014–2020 byly vymezeny usnesením vlády č. 867 ze dne 28. listopadu 2012 následovně:

Vymezení operačních programů (OP) pro Evropský fond regionálního rozvoje, Fond soudržnosti a Evropský sociální fond v rámci cíle „Investice pro růst a zaměstnanost“:

- o OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost řízený ministerstvem průmyslu a obchodu;
- o OP Výzkum, vývoj a vzdělávání řízený ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy;
- o OP Zaměstnanost řízený ministerstvem práce a sociálních věcí;
- o OP Doprava řízený ministerstvem dopravy;
- o OP Životní prostředí řízený ministerstvem životního prostředí;
- o Integrovaný regionální operační program řízený ministerstvem pro místní rozvoj;
- o OP Praha - pól růstu ČR (řízený Magistrátem hlavního města Prahy);
- o OP Technická pomoc (řízený ministerstvem pro místní rozvoj).

Pro Evropský fond regionálního rozvoje pro cíl Evropská územní spolupráce jsou navrženy OP:

- o OP přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a Polskou republikou řízený ministerstvem pro místní rozvoj (MMR);
- o OP přeshraniční spolupráce mezi Slovenskou republikou a Českou republikou koordinovaný na území České republiky MMR;
- o OP přeshraniční spolupráce mezi Rakouskou republikou a Českou republikou koordinovaný na území České republiky MMR;
- o OP přeshraniční spolupráce mezi Svobodným státem Bavorsko a Českou republikou koordinovaný na území České republiky MMR;
- o OP přeshraniční spolupráce mezi Svobodným státem Sasko a Českou republikou koordinovaný na území České republiky MMR;
- o OP nadnárodní spolupráce Central Europe koordinovaný na území České republiky MMR;
- o OPy meziregionální spolupráce koordinované na území České republiky MMR.

Pro intervence Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova je navržen Program rozvoje venkova 2014–2020 a pro Evropský námořní a rybářský fond OP Rybářství v gesci ministerstva zemědělství.

Usnesením vlády ze dne 12. června 2013 č. 447 byl dodatečně vymezen OP nadnárodní spolupráce Danube, koordinovaný na území České republiky MMR.

Harmonogram zpracování programů byl rozčleněn do několika fází:

- 1. fáze:** listopad 2012 – březen 2013 souhrnná informace o stavu přípravy programů
- 2. fáze:** duben 2013 – červen 2013 souhrnná informace o stavu přípravy programů - fáze č. 2
- 3. fáze:** červenec 2013 – září 2013 hodnocení vybraných částí programů ze strany MMR-NOK
- 4. fáze:** říjen 2013 – listopad 2013 souhrnná informace o stavu přípravy programů - fáze č. 4
- 5. fáze:** prosinec 2013 – březen 2014 předložení vládě ke schválení ze strany jednotlivých ŘO

Pro koordinaci postupu krajů při přípravě nového období byl Asociací krajů ČR vytvořen Řídící výbor regionů, kterému v současné době předsedá hejtman Pardubického kraje JUDr. Martin Netolický. Za Ústecký kraj byla do Řídícího výboru regionů nominována vedoucí odboru regionálního rozvoje RNDr. Zuzana Kadlecová. Původně byly veškeré aktivity zaměřeny na prosazení regionálních operačních programů do implementační struktury ESI fondů v České republice. Po definitivním rozhodnutí o struktuře operačních programů bez regionálních programů se hledají nové nástroje k zajištění prosazení zájmů kraje. Vznikl tak koncept tzv. regionálních obálek, což by měly být předem dané finanční alokace na realizaci regionálních aktivit prostřednictvím Integrované strategie rozvoje kraje (ISRK). Tento přístup však nenašel podporu ani u MMR, ale ani u Svazu měst a obcí a proto je ISRK nahrazován koordinačním dokumentem s názvem Regionální intervenční rámec, který by měl koordinovat aktivity plánované prostřednictvím integrovaných nástrojů měst, obcí a místních akčních skupin.

Ústecký kraj se na programové období Evropské unie 2014 – 2020 začal připravovat již v roce 2010, kdy zpracoval podkladovou analýzu pro přípravu na toto období. Na základě této analýzy ustavil Ústecký kraj Koordinační výbor Evropa 2014+.

Členy Koordinačního výboru Evropa 2014+ jsou náměstek hejtmána RSDr. Stanislav Rybák (předseda KV), člen RÚK Jan Szántó (místopředseda KV), RNDr. Zuzana Kadlecová z odboru regionálního rozvoje, Ing. Jaroslava Kuszniruková a Ing. Iva Šašková z odboru strategie, přípravy a realizace projektů, Krajská hospodářská komora, Hospodářská a sociální rada ÚK a ředitelé Euroregionu Labe a Euroregionu Krušnohoří. Tajemníkem je Ing. Josef Svoboda z odboru regionálního rozvoje. V koordinačním výboru se projednává postup Ústeckého kraje v rámci příprav nového období.

K výkonu aktivit přípravy Ústeckého kraje na nové programové období byl Radou ÚK pověřen odbor regionálního rozvoje, který spolupracuje s dalšími odbory krajského úřadu např. zapojováním do pracovních skupin rozvojových dokumentů, využívá je i k připomínkování tematických operačních programů dle jejich věcného zaměření, při přípravě odborných podkladů pro národní úroveň a především pro společný postup krajů v rámci Asociace krajů. Jedná se především o odbor školství, mládeže a tělovýchovy, odbor dopravy, odbor sociálních věcí, odbor zdravotnictví a odbor strategie, přípravy a realizace projektů, které se podílely na podkladech pro návrh zaměření a finančních alokací Integrované územní investice Ústeckého kraje.

Na základě několika setkání pracovních skupin a na základě krajských koncepčních dokumentů byla sestavena Problémová analýza, která navrhuje priority a opatření, které by Ústecký kraj chtěl realizovat v programovém období 2014 – 2020. Návrh těchto priorit byl schválen v Radě Ústeckého kraje a zaslán Ministerstvu pro místní rozvoj. Z priorit krajů, ministerstev, a dalších partnerů byly definovány prioritní oblasti České republiky. Pro efektivnější využití finančních

prostředků požaduje Evropská komise, aby navržené priority a opatření měly oporu v koncepčních dokumentech národní, příp. regionální úrovně. Z regionální úrovně jsou požadovány především programy rozvoje krajů a inovační strategie. Vedle Programu rozvoje Ústeckého kraje 2014 – 2020 připravuje odbor regionálního rozvoje Regionální inovační strategii, která bude základem (a současně povinným dokumentem) pro využívání ESI fondů v oblasti výzkumu a inovací. Při přípravě obou dokumentů byly využity odborné znalosti věcně příslušných odborů krajského úřadu jejich zapojením do účasti v řídicích a pracovních skupinách. V rámci Programu rozvoje ÚK se do pracovní skupiny zapojil odbor školství, mládeže a tělovýchovy, do pracovní skupiny Infrastruktura a životní prostředí se zapojily odbor dopravy a silničního hospodářství a odbor životního prostředí a zemědělství, pracovní skupiny Sociální soudržnost potom odbor sociálních věcí a zdravotnictví. V pracovních skupinách se definovala opatření pro příslušnou prioritu a podrobně se rozpracoval jejich obsah. Podobně je tomu u Regionální inovační strategie. Odbory krajského úřadu se účastní pracovní skupiny Lidské zdroje pro výzkum a inovace (odbor školství, mládeže a tělovýchovy), pracovní skupiny Transfer technologií a spolupráce (odbor strategie, přípravy a realizace projektů) a pracovní skupiny Výzkum pro veřejnou sféru (odbor sociálních věcí). Regionální inovační strategie je koordinována s přípravou národní strategie.

Na základě metodiky připravené pracovní skupinou Řídicího a koordinačního výboru AK ČR byla zahájena příprava Integrované strategie rozvoje kraje. Byli pozváni partneři, kteří by měli na její přípravě spolupracovat – zástupci statutárních měst, měst III. stupně, svazu obcí, sdružení místních samospráv, hospodářské komory, hospodářské a sociální rady, neziskových organizací a vzdělávacích institucí a také příslušné obory krajského úřadu (odbor dopravy a silničního hospodářství, odbor sociálních věcí, odbor zdravotnictví, odbor školství, mládeže a tělovýchovy a odbor strategie, přípravy a realizace projektů). Ti by se měli podílet na tvorbě Regionálního intervenčního rámce (již ne ISRK, poté co byl zamítnut koncept regionálních obálek), který bude strategickým střednědobým koordinačním dokumentem pro Ústecký kraj. Pro RIR je v současné době upravována metodika původních ISRK.

Základem pro tvorbu Regionálního intervenčního rámce jsou dokumenty, které jsou již zpracovány (např. Program rozvoje Ústeckého kraje 2014 - 2020, Problémová analýza ÚK 2011, Analýza potřeb revitalizace území ÚK, rozvojové dokumenty měst a obcí), dále budou upřesněny potřeby partnerů a budoucích žadatelů ve vazbě na nové programovací období a navržené priority, opatření a vhodné aktivity s vazbou na konkrétní regiony v kraji.

Jednou z novinek nového období bude využívání tzv. integrovaných nástrojů, které umožní souběžné využití prostředků z různých priorit jednoho operačního programu, nebo dokonce různých operačních programů na jeden projekt. Integrovanost také může být věcná, tj. realizace souboru aktivit pro řešení jednoho společného problému. Integrované nástroje, které jsou v současné době navrhovány:

- Integrované územní investice (ITI)

ITI budou realizovány v metropolitních oblastech – v Praze, Brně, Ostravě, Plzni a Hradeckopardubické a ústecko-chomutovské aglomeraci. Jejich podporou bude zajištěno naplnění povinné minimální alokace na udržitelný rozvoj měst (5% podílu z EFRR).

- Integrované plány rozvoje území (IPRÚ)

Rozvoj sídelních aglomerací a regionálních center a jejich zázemí neboli ostatních rozvojových území mimo metropolitní aglomerace bude řešen kromě standardních individuálních projektů také v rámci implementace IPRÚ. Tento nástroj se bude týkat krajských měst, která nejsou v ITI metropolitních oblastí + Mladé Boleslavi, nebude tedy zřejmě využit v Ústeckém kraji.

- Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD)

Nástroj, který bude sloužit pro realizaci místních rozvojových strategií ve venkovských oblastech.

Jeho řízení budou zajišťovat místní akční skupiny, těch působí v Ústeckém kraji 9.

Původně prosazovaný integrovaný nástroj krajů se podle posledních informací nepodařilo Asociaci krajů dojednat. Ostatní se bude řešit individuálními projekty, jen kraje budou využívat systémových projektů ve školství, globálních grantů a nyní se řeší jak implementovat S3 strategie (regionální inovační strategie). Podmínky využití těchto nástrojů budou předmětem dalších jednání.

V následujících měsících bude dopracován Regionální intervenční rámec a budou realizovány aktivity na přípravu absorpční kapacity měst a obcí, podnikatelů apod. Návazně se zahájí příprava konkrétních projektů Ústeckého kraje. Vzhledem k výše uvedenému harmonogramu lze očekávat, že praktická realizace (první výzvy) operačních programů zahájí až v roce 2015.